

SZABÓ Renáta^{1*}, SOÓS Gergő¹, SZALMA Lilla², Dr. GYULAVÁRI Tamás², Dr. KÓNYA Zoltán², Dr. BODOR Attila³, Dr. PEREI Katalin³, Dr. FEIGL Gábor⁴, Dr. PAP Zsolt^{2,5,6}

¹ Babes-Bolyai Tudományegyetem, Biológia és Geológia Kar, 400015, Cluj-Napoca, Str. Republicii nr. 44

² Szegedi Tudományegyetem, Természettudományi és Informatika Kar, Alkalmazott és Környezeti Kémiai Tanszék, Rerrich Béla tér 1, Szeged, HU-6720

³ Szegedi Tudományegyetem, Biotechnológiai és Mikrobiológiai Tanszék, Közép fasor 52, Szeged, HU-6726

⁴ Szegedi Tudományegyetem, Növénybiológiai Tanszék, Közép fasor 52, Szeged, HU-6726

⁵ Babes-Bolyai Tudományegyetem, Nanostrukturált Anyagok és Bio-Nano Felületek Központja, Interdiszciplináris Bio-Nano Tudományok Kutatóintézete, Treboniu Laurian 42, Kolozsvár, RO-400271

⁶ Babes-Bolyai Tudományegyetem, 3B Központ, Clinicilor 5-7, Kolozsvár, RO-400006

*szaboreni2468@gmail.com

Bevezető

• A **CsPbI₃** és **CsPbBr₃** nanorészecskék ígéretes anyagok a napelemek fejlesztésében, azonban a használatuk utáni hulladékként történő megjelenésük potenciális környezeti veszélyeket jelenthet.

• A kísérlet célja ezen nanorészecskék **fitotoxikológiai** hatásának felmérése, különösen a **repece** (*Brassica napus* L.) növényre gyakorolt hatásuk vizsgálata, mivel a mezőgazdasági növények fontos indikátorai lehetnek a környezeti károsodásoknak.

• A fitotoxicitási tesztek eredményei rámutattak az anyagok okozta biológiai károsodásokra, a gyökerek jelentősen rövidebbek, és az oldalgyökerek száma is alacsony a nem szennyezett kontrollhoz képest, a **CsPbI₃** esetében. Ezzel szemben a **CsPbBr₃** esetében az oldalgyökerek számában nincs jelentős változás, miközben a főgyökér hossza ebben az esetben is lerövidül.

Anyagvizsgálat

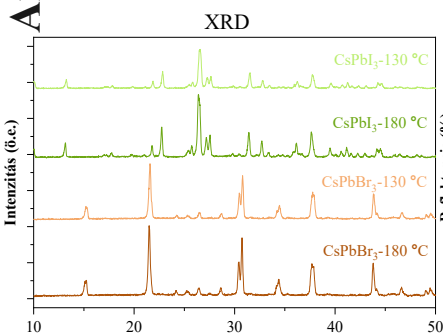
• PbBr₂-ot és CsBr-ot, PbI₂-ot és CsI-ot DMF-ben oldottuk, majd 40°C-on kevertettük.

• Az oldatot toluolba öntöttük, és még 10 percig hagytuk.

• A keveréket autoklávba helyeztük, és 8 órán át hőkezeltük 130°C-on és 180°C-on.

• A lehűlt terméket centrifugáltuk, acetonnal mostuk.

• A mintákat 40°C-on szárítottuk, majd porítottuk.

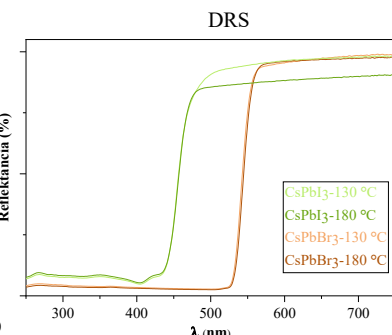

Röntgen diffraktometria (XRD)

• Sikeres azonosítás: **CsPbI₃** és **CsPbBr₃**

• JCPDS No. 80-4039

• JCPDS No. 75-412

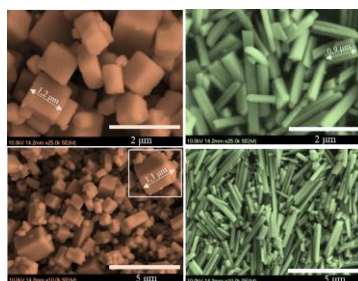
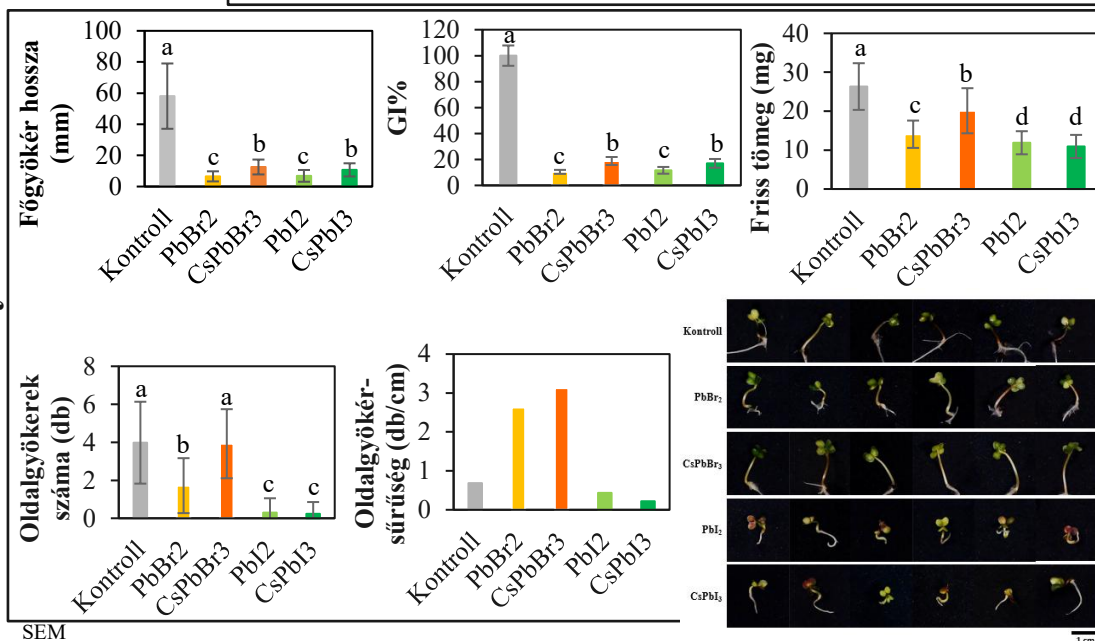

Diffúz reflexiós Spektrometria (DRS)

• CsPbI₃: világos-zöld szín

• CsPbBr₃: narancssárga szín

Eredmények

Pásztázó elektronmikroszkópia

CsPbI₃: pálcika alak, kristályos szerkezet

• CsPbBr₃: kocka alak, kristályos szerkezet

Kísérlet

• **Anyagok előkészítése:** A vizsgált anyagok (CsPbI₃ és CsPbBr₃) meghatározott koncentrációjú (1 g/L) szuszpenzióinak elkészítése.

• **In vitro kísérleti rendszer beállítása:** Repcemagokat (*Brassica napus* L.) helyeztünk steril Petri-csészékbe.

• **Inkubáció:** A repcemagokat 5 napig inkubáltuk a CsPbI₃ és CsPbBr₃ szuszpenziókban, illetve egy kontrollcsoportot is vizsgáltunk szennyezőmentes közegben.

Összegzés

• Sikertelen előállítani az **CsPbI₃** és **CsPbBr₃** anyagokat 130 °C és 180 °C hőmérsékleten.

• Megállapítottuk, hogy a részecskék ténylegesen csak CsPbI₃ és CsPbBr₃-ot tartalmaztak.

• A minták színe **narancssárga** és **világos zöld** volt.

• A **CsPbI₃** esetében a növény fejlődése erősen károsodott, amit a **rövidebb gyökerek** és **kevesebb oldalgyökér** mutat. A **CsPbBr₃** esetében arra utal, hogy bár a főgyökér rövidebb lett, az **oldalgyökerek száma nem változott**, jelezve a növény alkalmazkodását a kedvezőtlen körülményekhez.

• Az **antocianin** is a növényi stresszreakció egyik jeleként jelent meg.